

Vnímání smyslové

Zvláštností smyslového vnímání, mohli bychom dokonce říci: základní nedostatečností smyslového vnímání, je jeho naprostá závislost na okamžité situaci, tj. na „aktualitě“. Je ovšem třeba se domluvit na tom, jak samo vnímání chápeme, přesněji řečeno: jakou máme „teorii vnímání“. Máme totiž jednak svou vlastní základní zkušenost, že nemůžeme znovu vidět nic, co se přímo před námi odehrálo před chvílí, když jsme zrovna nedávali pozor. Mnohdy si to dodatečně můžeme domyslet a tak si to, co chybělo, můžeme částečně doplnit, ale znovu to přímo vidět nemůžeme. Můžeme tedy smyslově vnímat (vidět, slyšet, cítit atd.) jen to, co se teď a zde ukazuje, co je právě teď před námi. Na druhé straně máme neméně základní vlastní zkušenost, že to, co právě zde a teď máme před sebou, okamžitě zařadíme do nějaké širší souvislosti s mnoha okolnostmi, které právě v tom okamžiku před sebou nemáme a ani mít nemůžeme. A tak závisí na tom, zda jsme ochotni pod smyslovým vnímáním chápat i toto zařazení do širších souvislostí s tím, co právě nevnímáme a ani vnímat nemůžeme, anebo zda toto zařazování do širších souvislostí už do smyslového vnímání nezapočítáme, ale připíšeme je jiné naší aktivitě. (Na tom ostatně bude záviset i jiná důležitá okolnost, totiž zda budeme vnímání chápat jako pouhou pasivitu nebo jako aktivitu.)

(Písek, 091021-3.)